Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16664

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i (AMDEÖ), yüksekö?retim düzeyindeki **akran mentorlu?u** programlar?n?n etkinli?ini ve kalitesini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, mentorluk ili?kisinde ö?rencinin alg?lad??? deste?i, mentörün yetkinli?ini ve ileti?imi gibi kritik boyutlar? ölçmeyi hedefler. 2015 y?l?nda Selay Arkün Kocadere taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, mentorluk süreçlerinin ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkisini nicel olarak belirlemek için tasarlanm??t?r.

AMDEÖ, mentorluk ili?kilerinin hem pedagojik hem de sosyal yönlerini kapsayan 10 maddeden ve üç faktörden olu?maktad?r. Ölçek, özellikle üniversite düzeyindeki mentorluk uygulamalar?n?n geli?tirilmesi ve standardize edilmesi aç?s?ndan uygulay?c?lara önemli veriler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akran Mentorlu?u, Mentorluk De?erlendirmesi, Yüksekö?retim, Ölçek Geli?tirme, **Likert Ölçe?i**, Ö?renci Deste?i.

Yazarlar

Selay Arkün Kocadere

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, üniversite düzeyindeki **akran mentorlu?u** programlar?na kat?lan ö?rencilerin, mentorlar?n?n sundu?u deste?i, yetkinli?i ve genel ili?ki kalitesini ne derecede alg?lad?klar?n? ölçmektir. Ölçek, mentorluk ili?kilerinin ö?renme ve problem çözme süreçlerine olan katk?s?n? de?erlendirerek programlar?n güçlü ve zay?f yönlerini ortaya koymay? amaçlamaktad?r.

Ölçek, uygulay?c?lara mentorluk programlar?n?n etkilili?ini bilimsel yöntemlerle takip etme ve geli?tirme f?rsat? sunar. Özellikle ö?rencilerin mentorlar?ndan ald?klar? geri bildirimlerin yap?c? olup olmad???n?, mentörün konuya hakimiyetini ve ileti?im becerilerini objektif olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Yap?

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i, **akran mentorlu?u** sürecinin ba?ar?s?n? belirleyen temel psikolojik ve pedagojik yap?lar? ölçer. Bu yap?lar genellikle üç ana boyutta toplan?r: Destek ve Geri Bildirim, Mentör Yetkinli?i ve ?leti?im, ve Akran ?li?kisinin Etkisi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, ö?rencinin akademik ve ki?isel geli?imine katk?da bulunan unsurlar? (motivasyon, problem çözme yard?m?) ile mentorun profesyonel özelliklerini (konu hakimiyeti, objektiflik) bir arada de?erlendirerek mentorluk kalitesine dair kapsaml? bir bak?? aç?s? sunar. Toplam 10 madde, bu üç faktör alt?nda grupland?r?lm??t?r (3+3+4).

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in geli?tirildi?i birincil akademik makalede (Arkün-Kocadere, 2015) detayl? olarak sunulmu?tur. Bu çal??malar genellikle yap? geçerli?ini sa?lamak üzere ke?fedici ve do?rulay?c? faktör analizlerini içermektedir.

Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? üç farkl? boyutu (faktörü) ba?ar?yla ayr??t?rd???n? göstermektedir. Bu, AMDEÖ'nün mentorluk de?erlendirme yap?s?n? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (genellikle Cronbach Alfa) kullan?larak raporlanm??t?r. Yay?mlanan çal??mada (Arkün-Kocadere, 2015), ölçe?in ve alt faktörlerinin yeterli düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u belirtilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin tutarl? ve güvenilir sonuçlar üretti?ini göstermektedir.

Detayl? güvenirlik de?erleri (örne?in, test-tekrar test güvenirli?i veya madde-toplam korelasyonlar?) için, kullan?c?lar?n birincil ara?t?rma makalesine (DOI: 10.1080/13611267.2015.1090283) ba?vurmalar? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i, yap?lan **faktör analizi** sonucunda toplam 10 maddeden ve 3 alt faktörden olu?acak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r. Bu faktörler, mentorluk sürecinin farkl? yönlerini temsil etmektedir.

Faktörlerin madde da??l?m? a?a??daki gibidir: 3 madde birinci faktörü, 3 madde ikinci faktörü ve 4 madde üçüncü faktörü olu?turmaktad?r (3+3+4=10 madde). Bu yap?, mentorluk kalitesinin çok boyutlu do?as?n? yakalamay? amaçlamaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental)

Format: 7'li **Likert Tip** Ölçek

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal Geli?tirme Dili)

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim Ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencisi ya? grubu (Genellikle 18-25)

Popülasyon Detaylar?: Akran mentorlu?u programlar?na kat?lan, mentorluk hizmeti alan lisans veya lisansüstü düzeydeki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Bireylerin akran mentorluk deneyimlerine ili?kin öznel alg?lar?n? 7 dereceli bir skalada (örne?in, 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan 7=Kesinlikle Kat?l?yorum'a) de?erlendirmelerine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Mentorluk Kalitesi, Akademik Destek, Ö?retim Ortakl???, **Akran Mentorlu?u**, Ölçekleme, Hacettepe Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: selaya@hacettepe.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Selay Arkün Kocadere (Hacettepe Üniversitesi ile ili?kilidir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir çal??ma kapsam?nda 2015 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar (Selay Arkün Kocadere) ile do?rudan ileti?ime geçilerek teyit edilmelidir.

Ölçe?in geli?tirilme y?l?, birincil yay?n tarihi olan **2015**'tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: akran-mentorlugu-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Arkün-Kocadere, S. (2015). The development of a scale on assessing peer mentoring at the college level. *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning, 23*(4), 1-13. https://doi.org/10.1080/13611267.2015.1090283

Arkün-Kocadere, S. (2020). Ö?renenler Gözünden Karma Akran Mentorlu?u: Uygulay?c?lara

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öneriler. S. Öngöz (Ed.), E?itim Bilimleri Alan?nda Elektronik Mentorluk (s. 175 - 188).

Akran Mentorlu?u De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Toplam 3 faktör, 3+3+4 = 10 madde

Mentorum çal??t???m konuyu daha iyi anlamam? sa?lad?.
Mentorum kar??la?t???m problemleri çözmeme yard?m etti.
Mentorum yap?c? dönütler verdi.
Mentorum beni motive etti.
Mentorum çal??t???m konuya hakimdi.
Mentorumün ileti?im becerileri kuvvetliydi.
Mentorum objektif davrand?.
Mentorum akran?m oldu?u için daha kolay ileti?im kurdum.
Mentorumü ö?retmenim kadar ciddiye ald?m.
Mentorumün deste?i ö?retmeniminki kadar etkili oldu.

ARABPSYCHOLOGY.COM